

[Henry Christensen.]

vedtaget, såvel som centraladministrationen og andre myndigheder må respektere de pågældende bestemmelser.

At man ud over den lovbestemte anvendelse af reguleringspristallet også f. eks. på det private arbejdsmarked har frivillige aftaler om benyttelse af reguleringspristallet, er velkendt. Ingen underkender betydningen og omfanget heraf; det kan også være praktisk at anvende samme pristal, men det beror her alene på den frivillige aftale parterne imellem. Man kan altså eventuelt aftale at anvende et andet indeks end det af loven fastsatte, om man ønsker det. Men dette ændrer alt sammen ikke, at de lovbestemte ydelser er underkastet de udtrykkelige bestemmelser i loven om anvendelse og beregning af et bestemt reguleringspristal.

Denne opgave, at beregne reguleringspristallet, som er pålagt det statistiske departement, har dette inden for de af loven angivne rammer altid udført dygtigt og ansvarsbevidst, herunder også med ansvar over for den statistiske videnskab, som netop må påhvile denne institution. I forbindelse med statistisk departements opgave i henseende specielt til foretagelse af pristalsberegninger er der i sin tid, nemlig i 1948 af den daværende ansvarlige minister, H. C. Hansen, nedsat et pristalsnævn, hvori sluttelig kom til at sidde repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, tjenestemandorganisationerne, finansministeriet, senere økonomiministeriet, og folketinget.

Det blev under en debat i det høje ting, der fulgte efter nævnets nedsættelse, udtrykkeligt af den ansvarlige minister over for tinget fastslået, at det fulde ansvar for pristalsberegningen og dens statistiske forsvarlighed fortsat må ligge hos det statistiske departement, og at der intet indhug blev gjort i den selvfølgelig selvstændighed, som det statistiske departement videnskabeligt måtte have i dette anliggende, og det betyder jo her pristallets beregning og dets basis.

Den forespørgsel, som i dag er stillet til den højtærede økonomiminister, har derfor denne klare og over for folketinget garanterede stilling som baggrund. Ikke desto mindre har den højtærede økonomiminister grebet ind over for statistisk departements hidtidigt anerkendte beføjelser. Det er sket

i forbindelse med spørgsmålet om anvendelse af det ny vægtgrundlag i pristalsberegningen. Den hidtidige vægtfordeling har forbrugsundersøgelsen fra 1955 som grundlag; siden er der i 1963 foretaget en ny forbrugsundersøgelse, hvis resultat var parat til anvendelse ved pristalsberegningen fra og med oktober 1965. Dette meddelte det statistiske departement i et pristalsnævnsmøde den 21. september.

Den saglige begrundelse herfor er, at der fra 1955 til 1963 har været så betydelige indkomststigninger, at forbrugets sammensætning er blevet væsentligt ændret. Skal man derfor have et så rigtigt beregnet pristal som muligt, må man også så hurtigt som muligt tage resultatet af den nye forbrugsundersøgelse i anvendelse. Det er statistisk departements opfattelse, at ud fra et faglig-statistisk synspunkt kan der ikke være nogen som helst tvivl om, at man bør anvende resultatet af den nye undersøgelse snarest. Om det nye eller det ældre og altså i denne henseende mere forkerte vægtgrundlag er det mest gunstige for de regulerede ydelser, ved ingen på forhånd noget om, men givet er det, at anvendelsen af det nyeste vægtgrundlag giver det rigtigste billede af prisudviklingen, som reguleringspristallet skal belyse.

I pristalsnævnsmødet den 21. september blev det da også den almindelige opfattelse, at alle var enige med statistisk departement, som på direkte forespørgsel netop oplyste, at det var hensigten at tage det nu forberedte vægtgrundlag i anvendelse fra oktoberpristallets beregning. Bagefter har alene repræsentanter i pristalsnævnet med tilknytning til LO givet udtryk for, at de havde en anden opfattelse. Ingen skal naturligvis afvise, at en misforståelse kan være opstået. Der er grund til at fremhæve, at en tilsvarende misforståelse ikke opstod hos de øvrige organisationsrepræsentanter, hos repræsentanter for folketinget, bortset fra det ærede medlem hr. Anker Jørgensen, og hos repræsentanter fra administrationen, herunder ministerens eget departement. Jeg tror også, jeg har lov til at sige, at man hos de øvrige repræsentanter fandt statistisk departements beslutning sagligt velbegrundet og korrekt. Det er mod denne beslutning, den højtærede økonomiminister egenrådigt greb ind. Stærkt og udfordrende over